

REVISIONEN

Granskning av redovisad måluppfyllelse i delårsrapporten per augusti 2020

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg

Oktober 2020
Richard Norberg, revisionsdirektör
Region Västerbotten

Innehåll

1. SAMMANFATTANDE ANALYS.....	3
2. INLEDNING.....	4
2.1 FÖRBUNDSORDNINGEN.....	4
2.2 IAKTTAGELSER I 2019 ÅRS GRANSKNING.....	4
2.3 ANSVARET FÖR DELÅRSRAPPORTEN.....	4
2.4 REVISIONSFRÅGOR, METOD M.M.....	5
3. RESULTAT AV GRANSKNINGEN.....	6
3.1 FULLMÄKTIGES PLAN OCH BUDGET FÖR ÅREN 2020 - 2022	6
3.2 STYRELSENS DELÅRSRAPPORT	7
5. SVAR PÅ REVISIONSFRÅGOR	10

1. Sammanfattande analys

Vi har granskat om de resultat som förbundsstyrelsen redovisar i delårsrapporten per augusti 2020 är förenliga med förbundsordningen och de mål som fullmäktige beslutat om för året.

Granskningen omfattar inte frågor om delårsbokslutet är upprättat i enlighet med god redovisningssed, i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning samt om delårsrapporten ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Dessa frågor besvarar EY i sin granskning av delårsbokslutet.

Vi bedömer att:

- Redovisningen i delårsrapporten är informativ och välskriven. Styrelsen redogjorde översiktligt för väsentliga händelser under år 2020 fram till augusti månad. Vi bedömer att verksamheten i allt väsentligt är genomförd i enlighet med förbundsordningen.
- Förbundsstyrelsen beslutade inte om någon egen verksamhetsplan för år 2020 vilket är en brist. I styrningen och uppföljningen av verksamheten saknade styrelsen till viss del konkreta och mätbara mål.
- I delårsrapporten bedömde styrelsen att den senarelagda trafikstarten och försening av vissa aktiviteter bidrog till lägre måluppfyllelse för verksamhetsmålen. Vi instämmer i bedömningen att senareläggningar och förseningar påverkade måluppfyllelsen negativt. Redovisningen är dock för övergripande för att vi ska lämna en bedömning av resultaten för verksamhetsmålen.
- När det gäller resultaten för de finansiella målen gör vi inga andra bedömningar än styrelsen. Styrelsen bedömde att förutsättningarna var goda att förbundet vid årets slut skulle uppnå de finansiella målen. Mot bakgrunden av att redovisningen av resultaten för verksamhetsmålen har brister lämnar vi inte någon bedömning om målen som är av betydelse för god ekonomisk hushållning kommer att nås.

Förbundets verksamhet växer och från år 2021 ska flygverksamheten komma igång. Verksamhetens komplexitet och omfattning ställer krav på att styrelsen utvecklar sin styrning och uppföljning med hjälp av konkreta och mätbara verksamhetsmål. Vi rekommenderar att styrelsen:

- Beslutar om en egen verksamhetsplan och detaljbudget. Besluta om konkreta och mätbara verksamhetsmål.
- Utvecklar uppföljningen av verksamhetsmålen i delårsrapporten.

2. Inledning

2.1 Förbundsordningen

Förbundets ändamål är att för sina medlemmar tillhandahålla ambulansflyg. Förbundet ska effektivisera transporter och öka patientsäkerheten och patientnyttan genom att samordna ambulansflygverksamheten. Enligt förbundsordningen ska förbundet bland annat:

- Upphandla och samordna flygambulanstjänst.
- Upphandla, äga och finansiera egna flygplan.
- Samordna beställningar och genomföra flygambulanstjänst genom att tillhandahålla en flygledningscentral.
- Samordna och effektivisera inköp och drift av medicinteknisk utrustning.
- Tillhandahålla sjukvårdspersonal.

Förbundet leds av ett fullmäktige som utser en styrelse. Styrelsen ska bestå av minst sju ledamöter och sju ersättare. Varje sjukvårdsregion ska vara representerad i styrelsen. På tjänstemannanivå leds verksamheten av en förbundsdirektör. Ett förbundskansli ska sköta förbundets administration och löpande verksamhet.

2.2 Iakttagelser i 2019 års granskning

I delårsrapporten per augusti 2019 följde styrelsen upp sin verksamhet i förhållande till fullmäktiges verksamhetsmål och aktiviteter. Styrelsen lämnade också prognoser om måluppfyllelsen vid årets slut. Revisorerna bedömde att redovisningen av måluppfyllelsen för verksamhetsmål och aktiviteter i allt väsentligt var tillfredsställande. Av granskningen framgick att:

- Delårsrapporten var informativ och välskriven. Styrelsen redogjorde översiktligt för väsentliga händelser under år 2019 fram till augusti månad.
- Det redovisade resultaten per augusti 2019 var i allt väsentligt förenliga med förbundsordningen och de mål som fullmäktige hade beslutat om för förbundet.
- Det var troligt att styrelsen vid årets slut i allt väsentligt skulle uppnå de mål som fullmäktige hade beslutat om för år 2019.

Revisorerna rekommenderade att styrelsen för år 2020 skulle besluta om en egen verksamhetsplan och detaljbudget.

2.3 Ansvaret för delårsrapporten

Enligt kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning ska förbundsstyrelsen upprätta minst en delårsrapport. Delårsrapporten ska behandlas av förbundsfullmäktige. I delårsrapporten ska styrelsen lämna upplysningar om sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av förbundets resultat och ställning. Styrelsen ska också redogöra för händelser som är av betydelse för förbundet.

Styrelsens delårsrapport ska ge svar på frågan om styrelsen håller sig till de mål och uppdrag som fullmäktige beslutat om för förbundet. Delårsrapporten ska innehålla prognoser om det är troligt att fullmäktiges mål och uppdrag kommer att uppnås vid årets slut.

Styrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med mål, beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelsen ansvarar också för åiterrapporteringen till fullmäktige. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål och uppdrag som fullmäktige beslutat om för förbundet.

2.4 Revisionsfrågor, metod m.m.

Denna rapport avser granskning av delårsrapporten per augusti 2020. Den övergripande revisionsfråga som ska besvaras är om det redovisade resultatet i delårsrapporten är förenliga med förbundsordningen och de mål och aktiviteter som är beslutade för året. För att svara på den övergripande revisionsfrågan har vi formulerat följande underliggande revisionsfrågor:

Resultat

- Har verksamheten bedrivits så att det är troligt att fullmäktiges mål, uppdrag och aktiviteter uppnås vid årets slut:
 - Verksamhetsmål och aktiviteter?
 - Finansiella mål?
 - Mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?

Redovisning

- Är redovisningen i delårsrapporten tillräcklig för att man ska kunna bedöma om det är troligt att fullmäktiges mål, uppdrag och aktiviteter uppnås vid årets slut:
 - Verksamhetsmål och aktiviteter?
 - Finansiella mål?
 - Mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Har styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av revisorernas rekommendationer år 2019 om egen verksamhetsplan och detaljbudget?

De bedömningsgrunder som utgör underlag för granskningens slutsatser är:

- Kommunallagen
- Lag om kommunal bokföring och redovisning
- Förbundsordningen
- Förbundsfullmäktiges mål och budget för år 2020

Granskningen omfattar inte frågorna om delårsbokslutet är upprättat i enlighet med god redovisningssed, i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning samt om delårsrapporten ger en rättvisande bild av förbun-

dets resultat och ställning. Dessa frågor besvarar EY i sin granskning av delårsbokslutet.

Granskningen är genomförd med hjälp av dokumentationsstudie av delårsrapporten per augusti 2020. Under arbetet med granskningen har vi gjort avstämningar med förbundsdirektören och personal på förbundets kansli som också getts möjlighet att lämna synpunkter på rapportutkast.

3. Resultat av granskningen

3.1 Fullmäktiges plan och budget för åren 2020 - 2022

Den 7 november 2020 beslutade förbundsfullmäktige om en budget för år 2020 med ekonomisk plan för treårsperioden 2020 – 2022 (KSA 78-2019). Budgeten för år 2020 uppgick till drygt 20 miljoner kronor. Mot bakgrund av att förbundets verksamhet ännu var under uppbyggnad var verksamhetsmålen för år 2020 aktivitetsbaserade. Nedan återger vi fullmäktiges mål för år 2020:

Verksamhetsmål för år 2020

- Flygplanen ska anskaffas i enlighet med projektplan.
- Under första kvartalet 2020 ska förbundet besluta om tilldelning av operatör.
- Operatör ska etableras i enlighet med projektplan.
- Avtal för beredskapsbaser ska tecknas under andra kvartalet 2020.

Finansiella mål

- Förbundet ska klara den löpande driften under året utan att behöva ta lån eller begära kapitaltillskott från medlemmarna.
- Förbundet ska redovisa ett överskott med 2 procent.

För år 2020 beslutade styrelsen inte om en egen verksamhetsplan eller detaljbudget. Nedan återger vi fullmäktiges budget för perioden 2020 – 2022. Enligt budgeten ökar förbundets omsättning kraftigt från år 2021 till följd av att flygverksamheten planeras starta upp.

Fullmäktiges budget för perioden 2020 – 2022, Tkr

	2020	2021	2022
Intäkter	20 155	151 472	230 864
Kostnader	18 329	144 185	217 984
Resultat	395	3 119	4 670

3.1.1 Vår kommentar

Vi bedömer att fullmäktiges mål är relevanta utifrån förbundsordningen och att verksamheten är under uppbyggnad. Fullmäktiges mål är övergripande och strategiska. Styrelsen har dock inte beslutat om någon egen verksamhetsplan för år 2020 med egna konkreta och mätbara mål för sin styrning av verksamheten.

Två av fullmäktiges verksamhetsmål, de för flygplan och operatör, är för övergripande för att fungera som tydliga mål för styrelsen i styrningen. För dessa två finns endast hänvisningar om att målen uppnås om verksamhet genomförs i enlighet med projektplaner. I fullmäktiges verksamhetsplan saknas uppgifter om innehållet i projektplanerna. Av verksamhetsplanen framgår inte vilka aktiviteter som ska genomföras eller resultat som ska uppnås år 2020 för att dessa två mål ska vara uppfyllda.

Vi rekommenderar att styrelsen beslutar om en egen verksamhetsplan med konkreta och mätbara mål och en detaljbudget. Förbundets verksamhet växer och från år 2021 ska flygverksamheten komma igång. Verksamhetens komplexitet och omfattning ställer krav på att styrelsen utvecklar sin styrning och uppföljning av med hjälp av konkreta och mätbara mål. En fördel med en egen verksamhetsplan, egna mätbara mål och en egen detaljerad budget är att styrelsen också kan öka sin flexibilitet i styrningen. Vid förändrade förutsättningar kan styrelsen, inom ramen för fullmäktiges mera övergripande mål och budget, besluta om att justera eller revidera sina egna målsättningar och tidplaner för när aktiviteter ska vara genomförda och mål uppfyllda.

Vi har i flera år lämnat rekommendationer till styrelsen att besluta om en egen verksamhetsplan och detaljbudget. Styrelsen har tidigare uppgett att den instämt i rekommendationerna och haft för avsikt att besluta om en egen verksamhetsplan med egna mål och detaljbudget.

3.2 Styrelsens delårsrapport

3.2.1 Styrelsens uppföljning av verksamheten

Den 22 oktober 2020 beslutade styrelsen om sin delårsrapport per augusti 2020. I delårsrapporten redogjorde styrelsen för väsentliga händelser och resultat i förhållande till förbundets mål och aktiviteter. I delårsrapporten lämnade styrelsen bland annat följande information:

- Sedan fullmäktige i juni 2020 beslutade att förbundet skulle driva flygverksamheten med eget tillstånd hade arbete inletts med att i november 2020 lämna in ansökan om tillstånd till Transportstyrelsen.
- Upphandlingen av operatör avbröts hösten 2019. Efter fullmäktiges beslut i juni 2020 om att förbundet skulle driva flygverksamheten med eget tillstånd hade förbundets återupptagit arbetet med upphandlingen av operatör. Ny upphandling skulle enligt den nya planeringen göras under fjärde kvartalet 2020.
- Styrelsen hade beslutat att senarelägga trafikstarten till fjärde kvartalet 2021.
- Arbete hade pågått med att etablera förbundets tekniska organisation inför mottagandet av flygplanen år 2021. Anskaffningen av flygplanen hade pågått enligt plan. I april och juni 2021 skulle de första flygplanen levereras till förbundet. De sista två planen beräknades bli levererade i september och oktober 2021.

- Förbundets kansli skulle flytta till Umeå våren 2021. Arbetet pågick med att rekrytera kanslichef och övrig kanslipersonal. Förbundet hade i september 2020 anställt en flygchef och det pågick eller planerades rekryteringar av chefpilot, träningschef och teknisk personal.
- Arbetet med flygkoordineringscentralen hade enligt delårsrapporten varit inriktat på IT-lösningar, lokalfrågor och rekrytering av personal. Rekryteringen av en chef hade påbörjats och under fjärde kvartalet skulle förbundet påbörja rekryteringen av den övriga personalen. I delårsrapporten kan man läsa att utbildning och test av flygkoordineringscentralen skulle påbörjas i april eller maj 2021.
- Enligt delårsrapporten krävde arbetet med beredskapsbaser stort engagemang från förbundets sida. För arbetet med beredskapsbaserna hade förbundet anställt en projektledare som också hade till uppgift att vara förbundets medicinska chef:
 - Sedan förbundet tecknat avtal med SAS om beredskapsbas på Arlanda hade förbundet enligt delårsrapporten genomfört en rad möten för att diskutera anpassningar av lokalerna. Förbundet skulle få tillgång till hangar i april 2021.
 - För beredskapsbasen i Umeå hade Swedavia meddelat att basen skulle vara färdigbyggd år 2023 och inte i februari 2021 som planerats. Enligt delårsrapporten planerade förbundet en temporär lösning med tillgång till hangar i april 2021.
 - För beredskapsbasen i Göteborg hade Swedavia bytt projektledare. Förbundet skulle få tillgång till hangar i september eller oktober 2021.
- I projektet för sjuksköterskebemanningen pågick enligt delårsrapporten ett arbete med att ta fram en modell som tydliggjorde vem som hade arbets- och vårdgivareansvaret för förbundets verksamhet. Berörda regioner (Västerbotten, Uppsala och Västra Götaland) ingick i arbetet med att ta fram en rapport. För att inte riskera förseningar skulle en chefssjuksköterska rekryteras så snart som möjligt. Sjuksköterskor till flygplanen skulle börja rekryteras under fjärde kvartalet 2020. Totalt skulle 35 anestesi- eller intensivvårdssjuksköterskor rekryteras.
- Den medicintekniska utrustningen till flygplanen som hade upphandlats år 2018 behövde kompletteras. Orsak till anpassningen var enligt delårsrapporten att flygplanen hade större kapacitet än vad som var känt år 2018. Den medicinska chefen som förbundet anställt år 2020 hade i uppdrag att säkerställa att den medicintekniska utrustningen blev godkänd och anpassad till flygplanen.

Uppföljning av verksamhetsmål

Styrelsen konstaterade i delårsrapporten att den försenade driftstarten innebär att vissa aktiviteter försenats och att detta i sin tur påverkade måluppfyllelsen. Nedan redogör vi för styrelsens redovisning i delårsrapporten om resultaten för verksamhetsmålen.

Mål i verksamhetsplan	Redovisning i delårsrapport	Vår kommentar
Flygplanen ska anskaffas i enlighet med projektplan.	"Projekt- och tidplan kvarstår"	Redovisningen är för översiktlig. Saknas avstämning mot mätbara mål. Vi gör ingen bedömning om måluppfyllelsen.
Under första kvartalet 2020 ska förbundet besluta om tilldelning av operatör.	"Upphandlingen avbruten fjärde kvartalet 2019. Ny upphandling med annan omfattning inleds fjärde kvartalet 2020."	Målet nås inte.
Operatör ska etableras i enlighet med projektplan.	"Implementering senarelagd, se ovan".	Redovisningen är för översiktlig. Saknas avstämning mot mätbara mål. Vi gör ingen bedömning av måluppfyllelsen.
Avtal för beredskapsbaser ska tecknas under andra kvartalet 2020.	"Målet delvis uppnått. Avtal avseende Stockholm/Arlanda tecknat".	Målet nås delvis.

Uppföljning av finansiella mål

För årets första 8 månader redovisade förbundet ett budgetöverskott med ca 5,8 miljoner kronor. Styrelsen bedömde att resultatet vid årets slut skulle uppgå till ca 5,4 miljoner kronor. Med hänsyn till att läget för förbundets olika verksamheter var svårbedömt kunde resultatet vid årets slut enligt styrelsen bli påverkat av förändrade kostnader för konsulter och projekt.

Det stora överskottet per augusti 2020 innebar att styrelsen bedömde att det under år 2020 inte skulle uppstå behov för förbundet att be om ytterligare pengar från medlemmarna. Styrelsen bedömde att förutsättningarna var goda att förbundet vid årets slut skulle uppnå fullmäktiges finansiella mål.

Samlad bedömning av mål av betydelse för god ekonomisk hushållning

Enligt styrelsen ska förbundet uppnå sina verksamhetsmål inom ramen för den löpande driften utan att behöva ta lån eller begära extra pengar från medlemmarna. Som framgått bedömde styrelsen att förutsättningarna var goda att förbundet vid årets slut skulle uppnå de finansiella målen. Styrelsens sammantagna bedömning av verksamhetens måluppfyllelse var att förbundet uppfyllde kraven på god ekonomisk hushållning.

3.2.2 Vår kommentar

Vår granskning av delårsrapporten visar att styrelsen översiktligt redogjorde för väsentliga händelser under år 2020 fram till augusti månad. Redovisningen var informativ och välskriven.

Vi bedömer att styrelsens redovisning av resultaten för verksamhetsmålen i vissa delar var för övergripande. Vi rekommenderar att styrelsen beslutar om konkreta och mätbara verksamhetsmål utvecklar uppföljning av målen. Styrelsen konstaterade i delårsrapporten att den försenade driftstarten inne-

bar att vissa aktiviteter försenats och att detta i sin tur hade haft en negativ påverkan på resultaten för verksamhetsmålen. Vi instämmer i bedömningen att senareläggningar och förseningar påverkade måluppfyllelsen för år 2020 negativt. Redovisningen i delårsrapporten är dock för övergripande. Vi lämnar därför ingen bedömning av resultaten för verksamhetsmålen.

När det gäller resultaten för de finansiella målen gör vi inga andra bedömningar än styrelsen. Mot bakgrunden av att redovisningen av resultaten för verksamhetsmålen är för övergripande lämnar vi inte någon bedömning om målen som är av betydelse för god ekonomisk hushållning kommer att nås.

5. Svar på revisionsfrågor

Resultat

Revisionsfrågor	Bedömning	Vår kommentar
Har verksamheten bedrivits så att det är troligt att fullmäktiges verksamhetsmål och aktiviteter uppnås vid årets slut?	-	Redovisningen är för översiktlig för att vi ska lämna en bedömning om resultaten för verksamhetsmålen.
Är det troligt att fullmäktiges finansiella mål uppnås vid årets slut?	Ja	
Är det troligt att fullmäktiges mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning kommer att nås vid årets slut?	-	Redovisningen för verksamhetsmålen är för översiktlig för att vi ska lämna en bedömning om målen som är av betydelse för god ekonomisk hushållning uppnås.

Redovisning

Revisionsfrågor	Bedömning	Vår kommentar
Är redovisningen i delårsrapporten tillräcklig för att man ska kunna bedöma om det är troligt att fullmäktiges verksamhetsmål och aktiviteter uppnås vid årets slut?	Nej	Styrelsen behöver utveckla sin styrning och uppföljning. Två av verksamhetsmålen är för översiktliga och svåra att följa upp.
Är redovisningen i delårsrapporten tillräcklig för att man ska kunna bedöma om det är troligt att fullmäktiges finansiella mål uppnås vid årets slut?	Ja	
Är redovisningen i delårsrapporten tillräcklig för att man ska kunna bedöma om det är troligt att fullmäktiges mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning kommer att nås vid årets slut?	Nej	Redovisningen för verksamhetsmålen är för översiktlig.
Har styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av revisorernas rekommendationer år 2020 om egen verksamhetsplan och detaljbudget?	Nej	Styrelsen har för år 2020 inte beslutat om en egen verksamhetsplan och detaljbudget.

3.2.2 Rekommendationer

Vi rekommenderar styrelsen att:

- Besluta om en egen verksamhetsplan och detaljbudget. Besluta om konkreta och mätbara verksamhetsmål.
- Utveckla uppföljningen av verksamhetsmålen i delårsrapporten.

Umeå den 22 oktober 2020

Richard Norberg

Certifierad kommunal revisor